

תפוחים ופירות אחרים באיבוס הבקר

ולפרות תהיה גישה חופשית לערימת תפוחים או לגן, עם תפוחי-גשר — עלולות הן לחלות קשה במערכת העיכול שלהן.

אפשר להתקין תחמיץ מתפוחים קצוצים לפי המתכונת של 80% תפוחים + 20% שחת אספסת, או שחת אחרת; כן אפשר להכין תחמיץ, בו יהיה חלקם של התפוחים כדי 60% (במשקל) ושאר ה-40% — גידול שחת ירוק כלשהו, שהוקמל קודם לכן. אם מחמיצים תפוחים לבד, עלול להיגרם הפסד רב מהתנקזות הנוזלים. בהזנת תחמיץ תפוחים-שחת לפרות נמצא שערכו המזוני שווה לזה של תחמיץ חמניות.

ההרכב של תפוחים (לפי מוריסון): 17.9% חומר יבש, 0.2% חלבון נעכל; 13.3 ק"ג כלל חומרי מזון נעכלים (במאה ק"ג תפוחים). אפשר להניח ש-9 ק"ג תפוחי עץ מהווים יחידת מזון אחת וכמות החלבון הנעכל בק"ג אחד תפוחים הוא 2 גרם.

ההרכב של תחמיץ תפוחים-אספסת שהותקן לפי המתכונת הנ"ל הוא (לפי מוריסון):

חומר יבש — 24.7%, חלבון נעכל — 1.1%, 14.5 ק"ג כלל חומרי מזון נעכלים (במאה ק"ג תחמיץ).

מובן מאליו שיש להרגיל את הבהמות בהדרגה למספוא זה ולא להגדיש את המנות. דרושה זהירות במזון זה, כשם שהכרחית היא בהאבסת מזונות עשירי-סוכר אחרים (סלק סוכר וכדומה). יתכן שהתפוחים שניתנו חינם לכברי אינם כלל "מסוג א'" אלא תפוחים באושים, או נגרעי מחר לות והם עלולים לסכן את חיי הבהמות. מוטב איפוא לוותר לחלוטין על "מספוא" מיוחס מסוג זה באיבוס הבהמות. י. ע.

בעבר נתנסינו בעודפי פירות-הדר ומוצרי-לוואי שלהם באיבוס הבקר; כיום כבר הגענו לכך שאפשר לגוון את "תפריט הפירות" גם בתפוחים, ענבים ושאר המינים מפרי הגן. קראנו בימים אלה בעתונים ש"מטען של כ-120 טון תפוחי-עץ, מין "גראנד אלכסנדר", הועבר על ידי המועצה לייצור ושיווק פירות לקיבוץ כברי שבגליל המערבי לשם השמדתו. הדבר נעשה לאחר שהתברר כי קיים עודף פרי העשוי להזיל את המחירים בשוק. עד לערב חג הסוכות הושמדו כ-100 טון פרי ובכברי מצפים ל-20 טונות נוספות. הפרי שהוא מסוג א', הוצא מבתי הקי-רור והובא לכברי, שם הוכנס לבור התחמיץ כדי להכשירו למאכל פרות... הפרי הועמד לרשות המשק ללא תשלום."

יש צורך, איפוא, לבדוק אם בדרך כלל מזונות מסוג זה רצויים בתפריט, ואם כן — באיזו צורה יוגשו, ומה הן הכמויות שמותר להגיש. בארץ לא נערכו עד עתה ניסויים בשטח זה, נציץ, אם כן, בספרו של מוריסון ונלמד תורה ומעשה מפהו:

תפוחי-גשר, עודפי תפוחים ופירות אחרים — אפשר להשתמש בהם באופן מועיל באיבוס הבהמות. תפוחים, אפרסקים, שזיפים ואף אגסים הינם עשירים יותר בחומר יבש מאשר האשור-שים. חומרי המזון העיקריים שהם מכילים, הם הסוכרים לסוגיהם השונים; הם דלים עד מאוד בחלבונים. בניסויים בוויירג'יניה הוזינו פרות-חלב במנות של 15 ק"ג תפוחים ליום ולראש, בצירוף עם שחת ומזון ומרוכו ונמצא שק"ג אחד חומר יבש שבתפוחים שווה (בקירוב) בערכו המזוני לק"ג אחד חומר יבש שבתחמיץ תירס. אם יקרה

בבאוואריה (גרמניה) נערכה בחינה של שיפוט מורשת הפר על יסוד 3 הביקורות הראשונות של הבנות (כעין בחינה על יסוד תנובת 100 הימים הראשונים שאחר ההמלטה). את הממצאים הישור עם אלה שהושגו במבחנים של התנובות המלאות, בנות 305 ימים. על יסוד ניתוחים סטטיסטיים של התוצאות הובעה הדיעה שהמבחן על יסוד 3 הביקורות הראשון עשוי לשמש קנה מידה מהימן למדי לגבי כוחו התורשתי של הפר.